

AMELIA ADAMO

Fondatoarea publicațiilor "Amelia" și "Tara":

"AM ȘTIUT CĂ NU VOI MOȘTENI NICI O COROANĂ DE LA PĂRINȚII MEI ȘI DACĂ VROIAM SĂ AM BANI, TREBUIA SĂ-I FAC SINGURĂ!"

Silvia Constantinescu: Tu ești una din cele mai cunoscute femei din Suedia, nu numai pentru că ești fondatoarea a două reviste care se adresează femeilor și care au cel mai mare tiraj din Suedia, una din ele îți poartă chiar numele "AMELIA", dar și pentru că ești angajată în foarte multe activități pe tărâm social în favoarea femeilor, cum ar fi campania pentru sprijinirea cercetării cancerului la sân, etc. Dar nu activitatea ta ziaristică și nici cea pe tărâm social m-au determinat să doresc această discuție cu tine.

Nu de mult am citit în revista "Hennes" o afirmație care m-a contrariat; se afirma că "deși tu ai 4 handicapuri: provii dintr-o familie de muncitori, ești femeie, imigrantă și mamă, ai reușit totuși în carieră".

Să începem cu prima afirmație, aceea că proveniența din clasa muncitoare ar fi un obstacol pentru a studia în Suedia. Personal consider că este un neadevăr spus de mass-media cititorilor, căci aceasta nu este o problemă de clasă, ci o problemă de capacitate individuală. În Suedia toată lumea are acces la învățământ, care în plus este gratuit la toate nivelele, nu-i așa? Eu sunt imigrantă din România și acolo ambiția oricărei familii, fie ea de la țară sau de muncitori, era și este ca copiii să studieze, să ajungă cineva, să fie o mândrie pentru părinți. Nu înțeleg de ce în Suedia să fie altfel.

Amelia Adamo: S-au făcut studii care arată că numai între 15-17% din studenții la universitate sau școli superioare sunt copii de muncitori în Suedia. Și numărul lor n-a crescut nici în ultimul timp. Motivul principal este că părinții care aparțin clasei muncitoare nu-și stimulează copiii să studieze. Copiii aparținând familiilor din calsa de mijloc sunt cei care prioritizează studiile.

Tradițional s-a considerat foarte normal ca copiii clasei de mijloc să fie ceva mai buni decât părinții, iar pentru cei din clasa superioară, "överklass", era o axiomă că copiii lor vor deveni medici, avocați, etc. Clasa muncitoare foarte rar avea și are "ambii mari" ca copiii să studieze mai departe. Dar dacă vii dintr-o țară unde ai tradiția, cum este SUA, să te îndemni singur la studii, desigur că reacționezi ca tine. Dar în Suedia, o țară unde ai asigurat totul, nu treci peste bariere de clasă foarte ușor.

S.C.: Îmi este foarte greu totuși să înțeleg această mentalitate, chiar după 26 de ani de trăit în Suedia, mai ales că aici nu costă nimic să studiezi la universitate sau la o școală superioară, ai bursă și împrumut de stat, pe care-l înapoezi în rate... Deci toate condițiile economice sunt la dispoziția celui care dorește să studieze. Evident că trebuie să ai capacitate pentru asta.

A.A.: Așa a fost tradițional în Suedian și aspectul acesta este foarte pesimist. Cred însă că prin anii '50-'60, când s-au făcut toate aceste înlesniri pentru ca această categorie să studieze, abia atunci s-a crescut la procentul 15-17% de copii proveniți din clasa muncitoare.

Și de atunci nu prea s-a modificat structura.

Amelia Adamo, realizatoarea publicațiilor "Amelia" și "Tara":
"Întâmplarea a jucat un rol deosebit în viața mea!"
Foto: Octavian Ciupitu / © CR.

S.C.: Revin la această deosebit de interesantă discuție, după ce îndeplinim tradiția CURIERULUI ROMÂNESC, aceea de a te ruga să te prezinți cititorilor mei.

A.A.: Am devenit ziaristă dintr-o întâmplare. Viața mea este plină de întâmplări. Am știut doar un singur lucru: nu vreau să am aceeași viață ca a părinților mei. Mama mea a venit în Suedia în 1947 cu mine în brate; a început ca femeie în casă și ceva mai târziu a întâlnit un alt imigrant, Oscar Adamo, care m-a adoptat; am trăit 4 ani într-un internat de fete, la călugărite germane, catolice; acești 4 ani m-au întărit. A fost o perioadă îngrozitoare, dar am învățat să rezist. Abia când am primit un apartament obișnuit, tipic suedez, de 2 camere pe Söder (cartier din sudul Stockholmului), am trăit o viață normală. Am avut doar o singură dorință: să-mi trăiesc viața! Fusesse atât de sever la călugărite că acum doream să mă distrez. N-am avut niciodată ambiția să studiez, să devin cineva... Întâmplarea a jucat un rol

deosebit în viața mea! La 18 ani am întâlnit un bărbat care mi-a spus: "Trebuie să-ți iei bacalaureatul, altfel ai să rămâi o mică funcționară toată viața, și în mod sigur că nu dorești asta!" Am început să studiez la seral, în timp ce ziua lucram ca secretară la "Svensk damtidning" (Ziar Suedez pentru Doamne). Astfel am pus primul picior în branșa ziaristică, fără să fi avut nici cea mai mică idee sau dorință ca să devin ziaristă, căci de fapt părea irealizabil. Și din nou s-a întâmplat ceva deosebit: am întâlnit o persoană, care era extrem de interesantă, este vorba de o femeie sociolog, care m-a influențat extrem de mult și m-a făcut să doresc să devin și eu sociolog. Am început să studiez la universitate, lucrând în continuare la "Svensk damtidning", ca ziarist de "celebrități" - asta însemna că mă duceam împreună cu un fotograf la diferite evenimente și, când vedeam o celebritate, spuneam să se facă fotografia și scriam, de exemplu, că acolo a fost Lasse Berghage cu soția. Cam aceasta era contribuția mea ziaristică.

La universitate, la sociologie, mi-am luat licența cu cursuri de știința comportamentului social și criminologie, căci vroiam să mă ocup de delicvenți. Și tocmai când era să-mi iau licența, a venit la redacție un bărbat, într-un control și... ne-am îndrăgostit reciproc. El a considerat că eu trebuie să devin ziarist. Și, pentru că eu vorbeam italiană, puteam trăi la Roma. El fusese corespondent la Paris și ar fi vrut să continue viața asta. Am rămas gravidă și n-am mai avut nici o plăcere să plec la Roma.

În loc de Roma, am continuat ca reporter la "Svensk damtidning", încadrată într-o viață tipic suedeză: vilă, Volvo, copii! Apoi am avut marele noroc să fiu luată la Bonniers², unde existau mult mai multe posibilități de dezvoltare decât la "Svensk damtidning". La Bonniers am fost remarcată de o femeie care pe vremea aceea era "regina publicațiilor săptămânale", care se numea Gunny Widell. Ea a văzut un talent la mine, de care eu însămi nu aveam nici cea mai mică idee și m-a numit redactor șef la o revistă.

S.C.: Ce anume a remarcat ea la tine?

A.A.: Nu știu... poate că eram curioasă și interesată să învăț lucruri noi, că puteam combina simțul "suprafeții", având în același timp și "profundizimi" în analiză; că am înțeles cum trebuie să fie un jurnal, adică să nu conțină numai articole despre cum să ai o coafură frumoasă, ci și articole pentru spirit. Ea a remarcat că eu am capacitatea de a depăși granițele impuse de tradiție și că nu-mi era frică de nimic. A remarcat și că eu nu eram o persoană "corectă politic".

Cu alte cuvinte, eram o persoană deosebită pentru mentalitatea suedeză. Și pentru toate acestea trebuie să mulțumesc moștenirii mele italiene!